

VASTUVÕETUD TEKSTID

P8_TA(2016)0309

Mitmeaastase finantsraamistiku (2014-2020) valimistejärgse muutmise ettevalmistamine ja Euroopa Parlamendi tähelepanekud enne komisjoni ettepaneku valmimist

Euroopa Parlamendi 6. juuli 2016. aasta resolutsioon mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) valimistejärgse muutmise ettevalmistamise ja Euroopa Parlamendi tähelepanekute kohta enne komisjoni ettepaneku valmimist (2015/2353(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikleid 311, 312 ja 323,
- võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020¹, ja eriti selle artiklit 2,
- võttes arvesse nõukogu 21. aprilli 2015. aasta määrust (EL, Euratom) 2015/623 (millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020)²,
- võttes arvesse nõukogu 26. mai 2014. aasta otsust 2014/335/EL, Euratom Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta³,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL, Euratom) nr 966/2012 (mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002)⁵,

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

² ELT L 103, 22.4.2015, lk 1.

³ ELT L 168, 7.6.2014, lk 105.

⁴ ELT C 373, 20.12.2013, lk 1.

⁵ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

- võttes arvesse oma 15. aprilli 2014. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) läbirääkimiste kohta: saadud kogemused ja edasised sammud¹,
 - võttes arvesse oma 12. detsembri 2013. aasta resolutsiooni Euroopa Parlamendi suhete kohta riikide valitsusi esindavate institutsioonidega²,
 - võttes arvesse oma 19. novembri 2013. aasta resolutsioone mitmeaastase finantsraamistiku kohta aastateks 2014–2020³ ning institutsioonidevahelise kokkuleppe sõlmimise kohta eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta⁴,
 - võttes arvesse oma 3. juuli 2013. aasta resolutsiooni mitmeaastast finantsraamistikku (2014–2020) käsitleva poliitilise kokkuleppe kohta⁵,
 - võttes arvesse oma 13. märtsi 2013. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku kohta⁶,
 - võttes arvesse oma 23. oktoobri 2012. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku 2014–2020 heakskiitmise menetluse positiivse lõpptulemuse saavutamise huvides⁷,
 - võttes arvesse oma 8. juuni 2011. aasta resolutsiooni tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel⁸,
 - võttes arvesse mitmeaastasele finantsraamistikule lisatud institutsioonidevahelist ühisdeklaratsiooni soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise kohta,
 - võttes arvesse Regioonide Komitee 15. juuni 2016. aasta arvamust mitmeaastase finantsraamistiku muutmise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse eelarvekomisjoni raportit ning väliskomisjoni, arengukomisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni, keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, regionaalarengukomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni, põhiseaduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni arvamusi (A8-0224/2016),
- A. arvestades, et praegune mitmeaastane finantsraamistik oli esimene, mis võeti vastu Lissaboni lepingu uute sätete alusel, mille kohaselt võtab nõukogu kooskõlas

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0378.

² Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0599.

³ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0455.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0456.

⁵ ELT C 75, 26.2.2016, lk 47.

⁶ ELT C 36, 29.1.2016, lk 49.

⁷ ELT C 68 E, 7.3.2014, lk 1.

⁸ ELT C 380 E, 11.12.2012, lk 89.

seadusandliku erimenetlusega mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastu ühehäälselt otsusega pärast nõusoleku saamist Euroopa Parlamendilt;

- B. arvestades, et praeguses mitmeaastases finantsraamistikus, milles lepitati kokku 2013. aastal, kajastuvad selle vastuvõtmise ajal kehtinud liidu prioriteedid; arvestades, et ELil tuleb ka eelolevatel aastatel lahendada keerukaid ülesandeid, mida mitmeaastase finantsraamistiku heakskiitmise ajal ei olnud ette näha; arvestades, et ELi rahastamisprioriteete on juurde tulnud, kuid mitmeaastane finantsraamistik on jäänud samaks;
- C. arvestades, et selleks, et tagada uue mitmeaastase finantsraamistiku demokraatlik legitiimsus ning anda komisjoni uuele koosseisule ja Euroopa Parlamendi uuele koosseisule võimalus kinnitada ja hinnata uuesti ELi poliitilisi ja eelarvealaseid prioriteete, kohandades mitmeaastast finantsraamistikku nendele vastavalt, taotleb Euroopa Parlament valimistejärgse muutmise klausli kasutamist;
- D. arvestades, et kokkulepe mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) üle saavutati pärast pikka ja pingelist läbirääkimisprotsessi, mis toimus väga keerulistes sotsiaalsetes, majanduslikes ja finantsoludes; arvestades, et selle tagajärjel vähendati mitmeaastase finantsraamistiku üldist taset varasema programmitöö perioodiga võrreldes märkimisväärselt;
- E. arvestades, et olles poliitiliselt olukorras, kus Euroopa Ülemkogu otsustatud mitmeaastase finantsraamistiku üldisi arvnäitajaid on võimatu muuta, pidas Euroopa Parlament edukaid läbirääkimisi mitmeaastase finantsraamistiku kohustuslikku ja põhjalikku läbivaatamist/muutmist käsitleva artikli lisamise üle mitmeaastase finantsraamistiku määrusesse, samuti uute suuremat paindlikkust võimaldavate sätete kehtestamise ning kõrgetasemelise omavahendite töörühma moodustamise üle;

Õigusraamistik ning läbivaatamise/muutmise ulatus

1. tuletab meelde, et kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikliga 2 esitab komisjon enne 2016. aasta lõppu mitmeaastase finantsraamistiku toimimise kohustusliku läbivaatamise, võttes täielikult arvesse valitsevat majandusolukorda ja viimaseid makromajanduslikke prognoose, ning sellele läbivaatamisele lisatakse asjakohasel juhul seadusandlik ettepanek mitmeaastase finantsraamistiku määruse muutmiseks;
2. on sellega seoses seisukohal, et kui läbivaatamise eesmärk on hinnata mitmeaastase finantsraamistiku toimimist selle rakendamise, uute majandustingimuste ja muude uute arengusuundumuste alusel ning sellisel kujul võiks säilida praegune õiguslik olukord, siis muutmine tähendab mitmeaastase finantsraamistiku määruse muutmist, mis hõlmab (lisaks õigussätetele) ka mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärasid, võttes nõuetekohaselt arvesse ELi toimimise lepingu artiklit 312 ning mitmeaastase finantsraamistiku muutmise ulatuse piiranguid, mis on sätestatud mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikli 2 viimases lauses; tuletab meelde, et selles artiklis sätestatakse, et muutmise ei vähendata eelnevalt kindlaks määratud riiklike assigneeringuid; rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku muutmisele ei ole seatud muid piiranguid, seega on mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade ülespoole korrigeerimine võimalik; rõhutab sellega seoses, et ELi toimimise lepingu artiklis 323 nõutakse, et liidu seaduslike kohustuste täitmiseks kolmandate isikute suhtes tagatakse

rahalised vahendid;

3. tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu artikli 311 kohaselt varustab liit end oma eesmärkide saavutamiseks ja poliitika elluviimiseks vajalike vahenditega; on seepärast seisukohal, et kui läbivaatamisel jõutakse järeldustele, et kehtivad ülemmäärad on liiga madalad, on esmasest õigusest tulenev nõue ülemmäärade tõstmine;
4. rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku määruse artiklis 17 on ette nähtud, et mitmeaastast finantsraamistikku on võimalik muuta ettenägematutel asjaoludel; juhib tähelepanu sellele, kui ulatuslikud kriisid on liitu mõjutanud pärast praeguse mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmist 2013. aastal;
5. toonitab, et käesolevas resolutsioonis analüüsitakse üksnes mitmeaastase finantsraamistiku toimimise eelarvelisi aspekte ja selles ei puudutata valdkondlike õigusaktide õiguslikke aluseid; märgib siiski, et suures osas ELi poliitikameetmetes ja programmides nähakse ette omaenda nõuded läbivaatamise/muutmise kohta, mis on valdavalt kavandatud 2017. aastaks;

I. Mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine – esimeste aastate hindamine

6. on seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamisel 2016. aastal tuleks hinnata mitmesuguseid tõsiseid kriise ja uusi poliitilisi algatusi ning nende eelarvemõju, mida mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmise ajal ette ei nähtud; märgib muu hulgas ära rände- ja pagulaskriisi, liiduvälised hädaolukorrad, liidusisesed julgeolekuprobleemid, kriisi põllumajanduses, Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSD) rahastamise, ELi eelarve maksekriisi, töötuse püsivalt kõrge määra, eriti noorte seas, ning vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse; juhib peale selle tähelepanu kliimamuutusi käsitlevale hiljutisele rahvusvahelisele kokkuleppele ja arengupoliitikale avalduva surve suurenemisele; täheldab, et täiendavate pakiliste vajaduste rahastamiseks peeti vajalikuks mitmeaastase finantsraamistiku paindlikkuse mehhanismide ja erivahendite erandlikku kasutamist, sest mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärad osutusid mõnes rubriigis liiga piiratuks; on seisukohal, et viimase kahe aasta jooksul on mitmeaastane finantsraamistik viidud sisuliselt selle võimaluste piirideni;
7. rõhutab, et ELi eelarve peab vastama ELi poliitilistele ja strateegilistele prioriteetidele ning tagama tasakaalu pikaajaliste prioriteetide ja uute probleemide vahel; rõhutab sellega seoses, et ELi eelarve peab täitma põhirolli ühiselt kokku lepitud strateegia „Euroopa 2020“ täitmisel, mis kujutab endast ELi peamist suunda ja üldist prioriteeti; on seetõttu veendunud, et mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine peaks hõlmama kvalitatiivset analüüsi selle kohta, kas ja kui suures ulatuses on selles strateegias sätestatud eesmärgid täidetud; nõuab kindlalt, et hindamisel esitataks ka prognoos selle kohta, kas praeguse mitmeaastase finantsraamistiku järelejäänud aastateks selle strateegia toetuseks eraldatud rahalistest vahenditest piisab strateegia edukaks rakendamiseks;

A. Põhisündmused ja -probleemid

Rände- ja pagulaskriis

8. rõhutab, et konfliktidel Süürias, Lähis-Idas ja mitmes Aafrika piirkonnas on olnud

ennenägematu ulatusega humanitaar- ja rändealased tagajärjed; tuletab meelde, et ELi on see mõjutanud otseselt – ainuüksi 2015. aastal saabus Euroopasse rohkem kui miljon pagulast ja eeldatavasti lähiaastatel see arv suureneb; tuletab meelde, et selle kriisi tõttu on EL pidanud oma rahalisi vahendeid kasutama suures mahus ja see mõjutas seega oluliselt ELi eelarvet, eriti rubriiki 3 (Julgeolek ja kodakondsus) ning rubriiki 4 (Globaalne Euroopa);

9. tuletab meelde, et 2015. aasta jooksul on kooskõlas Euroopa rände tegevuskavaga heaks kiidetud lisameetmetel olnud eelarvele otsene mõju, mis kajastub eriti paranduseelarves 5/2015 ja 7/2015; tuletab lisaks meelde, et heaks kiideti täiendava 1,506 miljardi euro kasutamine ELi 2016. aasta eelarves paindlikkusinstrumendi kasutuselevõtu kaudu, et anda lisaressursse rubriiki 3 (Julgeolek ja kodakondsus) kuuluvate rände ja pagulastega seotud meetmete jaoks, nagu Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi ning Sisejulgeolekufondi täiendav toetamine ning vahendid kolmele rändevaldkonnaga tegelevale ametile – Frontexile, Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametile (EASO) ja Euroopa Politseiametile (Europol);
10. märgib, et eespool nimetatud eelarvealased otsused on selle rubriigi olemasoleva väikese varu täielikult ammendanud ja toonud kaasa rubriigi 3 ülemäärade tegeliku muutmise; juhib peale selle tähelepanu komisjoni uutele ettepanekutele, mis avaldavad eeldatavasti mõju ELi eelarvele, eelkõige ettepanekule sõnastada uuesti Dublini III määrus, mille kogumõju eelarvele mitmeaastase finantsraamistiku ülejäänud perioodiks on 1,829 miljardit eurot, ettepanekule luua Euroopa Piiri- ja Rannikuvalve Amet, mille üldeelarve mitmeaastase finantsraamistiku ülejäänud perioodiks on 1,212 miljardit eurot, ning uus erakorralise toetuse mehhanism, mille hinnanguline mõju aastatel 2016–2018 on vähemalt 700 miljonit eurot; rõhutab, et olukord on sedavõrd tõsine, et 2015. aasta novembris Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi jaoks heaks kiidetud täiendavaid assigneeringuid tuli 2016. aasta märtsis vähendada, et rahastada veelgi pakilisemaid vajadusi, näiteks vajadust anda ELis humanitaarabi, milleks rakendati eelnimetatud uut erakorralise toetuse mehhanismi;
11. on veendunud, et Euroopa rände- ja pagulaskriisi lahendamiseks on vaja solidaarsusel ja õiglasel koormuse jagamisel põhinevat Euroopa lähenemisviisi; rõhutab sellega seoses, et ELi eelarvest tuleks toetada liikmesriike pagulaste vastuvõtmisega seotud kulude koormuse vähendamiseks, sest see leevendaks survet nende liikmesriikide eelarvele, kes peavad toime tulema eriti suure pagulaste sissevooluga; rõhutab, et selline lähenemisviis loob sünergiat ning on pealegi kõikide liikmesriikide jaoks tulemuslik ja kulutõhus;
12. rõhutab, et pagulas- ja rändekriisi algpõhjustega tegelemiseks on võetud kasutusele märkimisväärsed, kuid endiselt ebapiisavad eelarvevahendid, suurendades rubriiki 4 kuuluvate ELi eriprogrammide rahalisi vahendeid; tuletab meelde võetud meetmeid, näiteks 2015. aastal jaotati rände ja pagulastega seotud meetmete toetamiseks ümber 170 miljonit eurot, 2016. aastal kiideti heaks täiendava 130 miljoni euro suunamine rände ja pagulastega seotud tegevuseks rubriigi 4 raames ning 430 miljonit eurot jaotati ümber ühinemiseelse abi rahastamisvahendi, arengukoostöö rahastamisvahendi ja naabuspoliitika rahastamisvahendi raames; tuletab samuti meelde, et rände- ja pagulaskriisi välismõõtmega tegelemiseks on komisjon teinud mitmesuguseid ELi eelarvele mõju avaldavaid lisettepanekuid, nagu ettepanek luua ELi usaldusfondid (Madadi fond ja hädaolukorra usaldusfond Aafrika jaoks, mille hinnanguline esialgne mõju eelarvele on vastavalt 570 miljonit eurot ja 405 miljonit eurot) ning Türgi

pagulasrahastu, mille jaoks antakse ELi eelarvest 1 miljard eurot, võtmata arvesse võimalikku täiendavat rahastust; rõhutab, et muud kavandatud meetmed, millest komisjon on teada andnud (näiteks „Londoni lubadus“), või üritused (näiteks ELi-Türgi tippkohtumine 18. märtsil 2016) avaldavad liidu eelarvele lisasurvet; rõhutab, et täiendavad tulevased eelarvevahendid peaksid ühtlasi võimaldama kõige haavatavamate rändajate kaasamist, sh eriti naised, lapsed ja LGBTI; on aga mures, et ELi ees seisvate probleemide ulatuslikkuse tõttu on vaja võtta lisameetmeid;

13. tõdeb, et rände- ja pagulas kriisi ulatust ning selle probleemiga tegelemiseks komisjoni poolt võetud meetmete finantsmõju ei oleks saanud mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) üle otsustamise ajal ette näha; toob esile asjaolu, et piisavate vahendite puudumise tõttu on EL pidanud looma sihtotstarbelised nn satelliitvahendid, mida rahastatakse ühiselt liikmesriikide poolt ja ELi eelarvest ning Euroopa Arengufondist, nagu ELi usaldusfondid (Madadi fond ning ELi hädaolukorra usaldusfond Aafrika jaoks) ja Türgi pagulasrahastu; tuletab meelde, et kuna puudub üldine eelarvestrateegia, mis käsitleks rände- ja pagulasriisi, jäi Euroopa Parlament ELi eelarvevahendite kasutamise otsusest kõrvale; rõhutab, et selliste vahendite paljusus tekitab ELis aruandekohustuse ja demokraatliku kontrolli probleemi, millele tuleb leida lahendus; peab peale selle kahetsusväärseks, et liikmesriigid ei ole usaldusfondidesse teinud kaugeltki mitte selliseid osamaksusid, nagu eeldati, mis nõrgestab nende fondide edukust; kordab, et palub liikmesriikidel täita oma kohustused ja ülesanded viivitamata;

Investeeringute vähesus

14. tuletab meelde, et alates ülemaailmsest majandus- ja finantskriisist on ELis tehtud vähe ja ebapiisavaid investeeringuid; märgib eelkõige, et 2014. aastal oli investeeringute kogumaht 15 % väiksem 2007. aasta mahust, mis tähendab investeeringute vähenemist 430 miljardi euro võrra; on seisukohal, et vähene investeerimine aeglustab majanduse elavnemist ja mõjutab otseselt majanduskasvu, töökohti ja konkurentsivõimet;
15. toonitab, et selle pakilise probleemi lahendamiseks tegi komisjoni uus koosseis 2014. aastal ettepaneku Euroopa investeerimiskava ja EFSI loomise kohta eesmärgiga suunata reaalmajandusse 315 miljardi euro ulatuses uusi investeeringuid; kordab oma kindlat pühendumust EFSI-le, mis eeldatavasti annab võimsa ja sihipärase hoo majanduskasvu ja töökohtade loomist soodustavatele majandussektoritele; märgib, et paljud projektid on juba heaks kiidetud ja neid viiakse ellu; märgib, et liidupoolne tagatis EFSI jaoks on kaetud ELi eelarves ette nähtud 8 miljardi euro suuruse tagatisfondiga;
16. tuletab meelde, et nende lisavahendite tagamiseks vähendati rahalist eraldist kahele olulisele ELi programmile – programmile „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastule – vastavalt 2,2 miljardi euro ja 2,8 miljardi euro võrra, samas kui ülejäänud 3 miljardit eurot kaetakse mitmeaastase finantsraamistiku eraldamata varudest; rõhutab Euroopa Parlamendi jõupingutusi vähendada EFSI läbirääkimiste käigus nii palju kui võimalik negatiivset mõju neile kahele programmile, mille rahastamispakette, mille kohta tehti otsus alles 2013. aastal, kärbiti komisjoni ettepanekuga võrreldes järsult juba mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) läbirääkimiste ajal;

17. peab kahetsusväärseks, et teadusuuringutele ja innovatsioonile mõeldud ELi eelarve on sageli esimene, mida eelarvekärped mõjutavad; märgib, et teadusuuringute ja innovatsiooniprogrammid loovad ELi lisaväärtust, ja rõhutab nende programmide keskset tähtsust konkurentsivõime toetamisel ning seega tulevase majanduskasvu ja liidu pikaajalise jõukuse tagamisel;
18. toonitab sellega seoses, et kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikliga 15 võeti ajavahemikul 2014–2015 varem kasutusele ressursid programmi „Horisont 2020“ jaoks (200 miljonit eurot Euroopa Teadusnõukogu ja Marie Skłodowska-Curie meetmete jaoks) ning COSME programmi jaoks (50 miljonit eurot), et kompenseerida osaliselt assigneeringute vähendamist aastatel 2013–2014; märgib, et selline varem kasutusele võtmine ei muuda programmide üldist rahastamispaketti, mistõttu eraldatakse mitmeaastase finantsraamistiku kestuse teises pooles vastavalt vähem assigneeringuid; rõhutab sellegipoolest, et programmi „Horisont 2020“ ja COSME programmi jaoks varem kasutusele võetud ressursid kasutati täiel määral ära, mis tõestab seega nende programmide häid tulemusi ja suutlikkust kasutada ära isegi rohkemat;
19. märgib lisaks suure murega, et võrreldes programmi „Horisont 2020“ eelkäija (seitsmes raamprogramm) 20–22 % suuruse edumääraga eelmisel programmitöö perioodil on algatuse edukus langenud 13 %-le; peab kahetsusväärseks, et selle tõttu rahastatakse ELi eelarvest kvaliteetseid teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna projekte vähem; märgib ühtlasi, et ebapiisavate eelarvevahendite tõttu lükatakse tagasi palju Euroopa ühendamise rahastuga seotud kvaliteetseid taotluseid;

Noorte töötus

20. rõhutab, et noorte töötus on jätkuvalt väga suur ja kujutab praegu endast üht kõige pakilisemat ja tõsisemat probleemi ELis; toonitab, et 2016. aasta veebruari seisuga oli kogu liidus 4,4 miljonit alla 25-aastast töötut noort ja mitmes liikmesriigis tähendab see üle 40 % osakaalu ja teatavates ELi piirkondades üle 60 % osakaalu; rõhutab, et tööhõive määr ELis on palju madalam kui strateegias „Euroopa 2020“ ette nähtud; rõhutab seetõttu, et liiga paljusid noori ohustab sotsiaalne tõrjutus ning et rohkem tuleks võtta erimeetmeid, et kaasata mittetöötavaid ja mitteõppivaid noori; juhib tähelepanu sellele, et kõrgharidusega ja hea väljaõppe saanud inimeste suur hulk mõjutab oluliselt Euroopa konkurentsivõimet, uuendusvõimet ja tootlikkust, ning rõhutab sellega seoses vajadust investeerida haridusse, koolitusse, noortesse ja kultuuri; tunnustab peale selle ELi noorsoostrategia 2010–2018 tähtsust;
21. toonitab, et ELi eelarvest, eriti Euroopa Sotsiaalfondist ja noorte tööhõive algatusega aidatakse olulisel määral töötusega võidelda; juhib tähelepanu komisjoni väitele, et programmi finantsvoogude puhul on üks keskseid probleeme olnud rakendusasutuste määramine; rõhutab samuti, et vaatamata esialgsetele viivitustele rakendusasutuste määramisel ja noorte tööhõive algatuse rakendamisel annavad praegused näitajad tunnistust täielikust kasutussuutlikkusest (see on saavutatud osaliselt selle programmi eelmaksemäärade olulise tõstmise abil); märgib, et komisjon viib algatuse hindamise peagi lõpule, ja loodab, et selle edukaks rakendamiseks tehakse vajalikud kohandused; on seisukohal, et kavandatud struktuurireformi tugiprogramm võib aidata olulisel määral parandada liikmesriikides haldussuutlikkust selles valdkonnas; rõhutab, et asjaomased sidusrühmad, sh noorteorganisatsioonid peavad noorte tööhõive algatuse tulemusi pidevalt hindama;

22. on iseäranis mures noorte tööhõive algatuse jaoks ette nähtud uute kulukohustuste assigneeringute puudumise pärast alates 2016. aastast, arvestades et kogu selle esialgne rahastamispakett võeti aastatel 2014–2015 varem kasutusele (mitmeaastase finantsraamistiku määruse artikkel 15); rõhutab, et vahendite varem kasutusele võtmist toetades ei olnud Euroopa Parlamendil mingit kavatsust lõpetada algatus juba pärast kaht aastat rahastamist ning selle jätkumise tagamiseks kehtestati muud mitmeaastase finantsraamistiku mehhanismid, nagu kulukohustuste koguvaru; tuletab aga meelde, et kulukohustuste koguvaru on juba kasutatud ainult EFSI rahastamiseks; märgib lisaks, et sama artikli alusel võeti assigneeringud varem kasutusele teise ELi programmi puhul, millega aidatakse oluliselt parandada noorte tööhõivet – programmi „Erasmus+“ puhul (150 miljonit eurot), mida rakendati asjaomase perioodi esimesel kahel aastal täies ulatuses; tuletab meelde, et Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni (ILO) andmetel läheks tõhus Euroopa Liidu tasandi noortegarantii euroala riikidele igal aastal maksma 21 miljardit eurot;

Sisejulgeolek

23. tuletab meelde hiljutisi terrorirünnakuid Prantsusmaal ja Belgias ning kõrgendatud ohutaset teistes liikmesriikides, mis nõuavad koordineeritumat ja tõhusamat tegutsemist ja vahendeid ELi tasandil; toonitab, et liidul on asjakohase vahendina olemas Sisejulgeolekufond ja nimetatud valdkonnas tegutseb mitu liidu ametit, kes töötavad üha suurema surve all; on seisukohal, et asjakohaseks ohule reageerimiseks vajab see valdkond rohkem Euroopa tasemel meetmeid ja seega rohkem rahalisi vahendeid; rõhutab, et selles valdkonnas suurema koostöö tegemiseks tuleb asjaomaste ametite personali suurendada, mis võib ELi eelarve veel suurema surve alla seada, ja tuletab meelde Europoli Euroopa terrorismivastase võitluse keskuse töötajate arvu piiratud suurendamist, mida rahastati ümberpaigutamisega Sisejulgeolekufondi vahenditest;
24. rõhutab, et arvestades praegusi meetmeid ja seadusandlikke ettepanekuid õiguslaselise koostöö tugevdamiseks, on Eurojustile vaja ka üha rohkem täiendavaid rahalisi ja inimressursse, mis mõjutavad ELi eelarvet;

Kriisid põllumajandussektoris

25. rõhutab, et ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) jaoks aastani 2020 kehtestatud piiratud ülemmäärad jätavad palju väiksemad varud kui eelmise mitmeaastase finantsraamistiku puhul, kuigi sektor seisab silmitsi suuremate probleemidega; tuletab meelde, et see poliitika on paljude põllumajandustootjate sissetuleku jaoks hädavajalik, eelkõige kriisi ajal, ning juhib tähelepanu kõrgele iga-aastasele kasutusmäärale, mis on peaaegu 100 %; tuletab meelde mitmesuguseid kriise, millega Euroopa põllumajandustootjad on pidanud alates praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kehtima hakkamisest toime tulema, eriti piima-, sealih-, veiseliha-, puuvilja- ja köögiviljasektori kriisi ja pikaajalist negatiivset mõju, mida avaldas Euroopa põllumajandustootjatele Venemaa põllumajandustoodete embargost tingitud kahju; võtab teadmiseks suhkrukvootide kaotamise 2017. aastal ja selle võimaliku mõju suhkrusektorile, võttes arvesse ka äärepoolseimate piirkondade erivajadusi; toonitab, et nimetatud kriisidele reageerimiseks võetud erakorraliste meetmete eelarvemõju, mis hõlmas 500 miljonit eurot 2016. aasta eelarves ja 300 miljonit eurot 2015. aasta eelarves, rahastati rubriigi 2 varudest; rõhutab, et igasugused kärped selles valdkonnas seaksid ohtu ELi territoriaalse ühtekuuluvuse, eriti seoses

maapiirkondadega; on peale selle vastu igasugusele põllumajanduspoliitika taasriigistamisele, mis tekitaks turumoonutusi ja põllumajandustootjate kõlvatut konkurentsi;

Keskkonnaprobleemid

26. on mures selle pärast, et eesmärk, mille kohaselt tuleb ELi eelarvest kulutada (praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kohaselt) vähemalt 20 % kliimamuutustega seotud meetmetele, on täitmata ning et vastavalt komisjoni integreerimismetoodikale on sel eesmärgil kulutatud ELi aastaeelarvest vaid 12,7 %; juhib tähelepanu kliimameetmete, bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja loodusvarade säästva kasutamise suurele rahastamisvajadusele, mis muutub globaalse soojenemise tagajärgede tõttu veelgi suuremaks; võtab eelkõige teadmiseks COP21 kliimakokkuleppe, mis sõlmiti 2015. aastal Pariisis ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsil;

Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus

27. tuletab meelde, et ühtekuuluvuspoliitika on liidu peamine investeerimispoliitika ELi kõigi piirkondade majanduslike, sotsiaalsete ja territoriaalsete erinevuste vähendamiseks ning seega Euroopa kodanike elukvaliteedi parandamiseks; rõhutab, et sel on oluline roll aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020“ elluviimisel, eelkõige kliimaga seotud meetmete ja sotsiaalsete eesmärkide jaoks vahendite selge eraldamise kaudu ja et eelkõige võidelda suurenenud vaesuse, sh laste vaesuse, ebavõrdsuse ja sotsiaalse tõrjutusega ning soodustada tööhõive suurenemist; palub komisjonil jälgida eespool nimetatud eesmärkide täielikku täitmist; on peale selle seisukohal, et eelnevalt kindlaks määratud riiklikest assigneeringutest kinni pidades võivad struktuurifondid olla väärtuslikuks abiks tekkivate probleemide, nagu pagulaskriisi tagajärjed, lahendamisel;

Suurenev surve arengu- ja naabruspoliitikale

28. märgib, et konfliktide ja sõdade tagajärjel suureneb humanitaarabi ja katastroofiennetuse üldine vajadus pidevalt; juhib tähelepanu Addis Abeba kokkuleppele, milles riigipead ja valitsusjuhid kinnitasid jõulist poliitilist lubadust saavutada säästva arengu eesmärgid, ja on teadlik, et selleks tuleb teha kulutusi; tuletab meelde, et EL uuendas hiljuti oma ühiselt võetud kohustust suurendada ametlikku arenguabi 0,7 %ni oma kogurahvatulust ja eraldada vähemalt 20 % ametlikust arenguabist põhilistele sotsiaalteenustele, keskendudes haridusele ja tervishoiule; on igati vastu arenguabi kasutamisele muuks kui arenguga seotud eesmärkidel;
29. tuletab meelde, et idanaabruse geopoliitiline olukord on samuti ebakindel; rõhutab ELi eelarve olulist rolli ELi lõuna- ja idanaabruse olukorra stabiliseerimisel ja nende probleemide lahendamisel, pakkudes tuge riikidele, kes rakendavad praegu assotsieerimislepinguid, et teha reformimisel edusamme ning tagada ELi ja vastavate riikide suhete süvenemine;

Soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine

30. peab tervitatavaks mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist, mis annab võimaluse märkimisväärseteks edusammudeks soolise võrdõiguslikkuse tulemuslikumal

arvessevõtmisel mitmeaastases finantsraamistikus ja selle juurde kuuluva ühisdeklaratsiooni rakendamisel ja järelevalves;

Maksete võlgnevus

31. tuletab meelde eelmise mitmeaastase finantsraamistiku (2007–2013) vältel kogunenud tasumata arvete võlgnevust, mis kasvas 5 miljardi euro tasemelt 2010. aasta lõpus ennenägematu 11 miljardi euroni 2011. aasta lõpus, 16 miljardi euroni 2012. aasta lõpus ja 23,4 miljardi euroni 2013. aasta lõpus; hoiatab, et see võlgnevus on kandunud üle praegusesse (2014–2020) mitmeaastasesse finantsraamistikku, ulatudes 2014. aasta lõpuks enneolematu 24,7 miljardi euroni; rõhutab, et Euroopa Parlamendi tungival palvel on lepitud kokku maksekava, et vähendada ühtekuuluvuspoliitikaga seotud tasumata maksenuete võlgnevust aastate 2007–2013 eest 2016. aasta lõpuks „tavalisele“ tasemele 2 miljardi euroni; juhib tähelepanu asjaolule, et 2015. aasta lõpus tehti kindlaks, et perioodi 2007–2013 eest on ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas tasumata vähemalt 8,2 miljardi euro ulatuses võlgnevusi, mis 2016. aasta lõpuks langeb eeldatavasti alla 2 miljardi euro; märgib, et see vähenemine pakub üksnes ajutist leevendust, kuna tuleneb üksnes asjaolust, et esitatud maksmisele kuuluvad nõuded nii ajavahemiku 2007–2013 kui ka ajavahemiku 2014–2020 programmide eest on teatatust väiksemad; peab kahetsusväärseks, et muude rubriikide raames kindlaks tehtud nn varjatud võlgnevuse käsitlemiseks ei ole võetud mingeid meetmeid; juhib tähelepanu sellele, et kui konkreetseid meetmeid ei võeta, siis kordub 2012.–2014. aasta olukord eeldatavasti praeguse mitmeaastase finantsraamistiku lõpus;
32. peab kahetsusväärseks, et maksekriisi tagajärjed on olnud tõsised, mõjutades ELi eelarvest toetust saavaid isikuid, näiteks üliõpilasi, ülikoole, VKEsid ja teadlasi, vabaihendusi, kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi ja muid asjaomaseid üksusi; tuletab eelkõige meelde 2014. aastal humanitaarabioperatsioonide valdkonnas tekkinud maksete suurt nappust, mis kahjustas ELi päästeoperatsioone; tuletab meelde, et komisjon pidi võtma kasutusele nn leevendusmeetmed, näiteks vähendada eelmaksete määrasid ning lükkama edasi konkursi- ja pakkumiskutsed ning kaasneva lepingute sõlmimise; tuletab meelde, et maksete üldine nappus tingis uute, ajavahemiku 2014–2020 programmide rakendamise kunstliku aeglustumise, mille näiteks on kunstlik viivitamine 1 miljardi euro suuruse maksumusega konkursikutsetega programmi „Horisont 2020“ raames 2014. aastal eesmärgiga tagada, et maksete tähtaeg oleks 2015. aastal, mitte 2014. aastal; rõhutab peale selle, et ELi eelarvest tasutakse trahvid hilinenud maksete eest, mis ulatusid nii 2014. kui ka 2015. aastal ligikaudu 3 miljoni euroni;

B. Mitmeaastase finantsraamistiku paindlikkussätete ulatuslik kasutamine

33. rõhutab, et kriisidele reageerimiseks või uute poliitiliste prioriteetide rahastamiseks vajalike täiendavate assigneeringute tagamiseks alates 2014. aastast on eelarvepädevad institutsioonid kiitnud pärast kõikide kättesaadavate varude ammendumist heaks mitmeaastase finantsraamistiku määrusesse lisatud paindlikkussätete ja erivahendite ulatusliku kasutuselevõtu; tuletab meelde, et mitu kõnealust sätet tulenes otseselt Euroopa Parlamendi ettepanekutest, kes oli seadnud maksimaalse võimaliku paindlikkuse vajaduse mitmeaastase finantsraamistiku läbirääkimiste raames üheks oma põhinõudeks;
34. märgib eeskätt, et erivahendid võeti kasutusele pagulas- ja rändekriisi lahendamiseks

(paindlikkusinstrument ammendus täies ulatuses 2016. aastal – 1,53 miljardit eurot; hädaabireserv 2016. aastal – 150 miljonit eurot), maksete puuduse probleemi lahendamiseks (2015. aastal aktiveeritud ettenägematute kulude varu – 3,16 miljardit eurot) ning EFSI tagatisfondi rahastamiseks (kulukohustuste koguaru täielik ärakasutamine 2014. aastal – 543 miljonit eurot); tuleb meelde, et otsus võtta maksetes kasutusele ettenägematute kulude varu on seotud maksete ülemmäärade alanemisega aastatel 2018–2020;

35. prognoosib, et kõikideks edasisteks 2016. aastal tekkivateks rände- ja pagulaskriisiga seotud vajadusteks, sealhulgas 200 miljoni euro suuruseks osamaksuks uue instrumendi jaoks, millega anda liidus erakorralist toetust, tuleks nii kiiresti kui vajalik võtta kasutusele ettenägematute kulude varu; tuleb meelde, et rubriigis 3 ei ole kättesaadaval rohkem varusid ning paindlikkusinstrument on sellel aastal juba täiel määral ära kasutatud; soovib uurida, milliseid võimalusi veel on tulevaste probleemide lahendamisel paindlikkuse kasutamiseks;
36. tuleb meelde, et institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 17 sätestatud õigusloomealane paindlikkus võimaldab seadusandliku tavamenetluse raames vastu võetud programmide üldist rahastamispaketti suurendada seitsmeaastasel perioodil kuni +/-10 %; märgib, et „uued, objektiivsed ja pikaajalised asjaolud“ võimaldavad eelarvepädevatel institutsioonidel kalduda algsest rahastamispaketist veelgi enam kõrvale; peab kiiduväärseks, et seda sätet on juba kasutatud eesmärgiga võimaldada liidul reageerida ettenägematutele sündmustele, suurendades oluliselt selliste programmide, nagu Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond, esialgseid iga-aastasi assigneeringuid;

II. Mitmeaastase finantsraamistiku muutmine – hädavajalik nõue

37. on eespool esitatud analüüsi alusel veendunud, et praeguse mitmeaastase finantsraamistiku toimimise läbivaatamine viib järelduseni, et mitmeaastase finantsraamistiku määramises sätestatud mitmeaastase finantsraamistiku tegelik muutmine on vaieldamatult hädavajalik, kui liit kavatseb astuda tulemuslikult vastu arvukatele probleemidele samal ajal oma poliitilisi eesmäärke täites; tuleb meelde, et strateegia „Euroopa 2020“ elluviimine on jätkuvalt ELi eelarvest toetatav peamine prioriteet; rõhutab, et ELi eelarvele tuleb anda piisavad vahendid, et sellest saaks tulemuslikult tagada majanduskasvu ja töökohti edendavad investeeringud, saavutada majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus ning edendada solidaarsust;
38. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks seadusandlikku ettepanekut ette valmistades arvesse alljärgnevalt esitatud Euroopa Parlamendi nõudmisi mitmeaastase finantsraamistiku määramise muudatuste kohta nii seoses arvnäitajatega kui ka mitmeaastase finantsraamistiku toimimist käsitleva mitme sättega, mis peavad olema kohaldatavad juba praeguse mitmeaastase finantsraamistiku puhul;
39. rõhutab, et 2016. aasta sügisel on oodata kahte eelarvele olulist mõju avaldavat seadusandlikku ettepanekut, milleks on nimelt EFSI tegevuse kestuse pikendamine ja välisinvesteeringute kava kehtestamine; ootab, et kogu teave, mis on seotud kõnealuse kahe ettepaneku rahastamisega, tehakse võimalikult kiiresti kättesaadavaks, et võtta seda nõuetekohaselt arvesse mitmeaastase finantsraamistiku muutmise üle peetavatel läbirääkimistel; kordab oma põhimõttelist seisukohta, mille kohaselt ei tohiks uusi poliitilisi algatusi rahastada kehtivate ELi programmide ja poliitikameetmete arvelt;

40. rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku muutmise ajal kokku lepitavad muudatused tuleks ellu viia viivitamata ja need tuleks integreerida juba ELi 2017. aasta eelarvesse; palub seetõttu komisjonil esitada seadusandliku ettepaneku mitmeaastase finantsraamistiku määru muutmise kohta võimalikult kiiresti, et võimaldada paralleelsete läbirääkimiste pidamist mitmeaastase finantsraamistiku muutmise ja ELi 2017. aasta eelarve üle ning selles osas õigeaegselt kokkuleppele jõudmist;
41. võtab teadmiseks 23. juunil 2016. aastal Ühendkuningriigis toimunud rahvahääletuse tulemuse; kutsub sellega seoses komisjoni üles esitama eelarvepädevatele institutsioonidele kogu asjakohase teabe selle kohta, milline võib olla kõnealuse rahvahääletuse mõju eelarvele, ilma et see mõjutaks Ühendkuningriigi ja ELi eelseisvate läbirääkimiste tulemusi;
42. märgib olulist toetust, mida EL on andnud rahu ja lepituse saavutamiseks Iirimaa, eelkõige PEACE-programmide kaudu, mis on suunatud Põhja-Iirimaaale ja piiräärsetele riikidele lõunas; märgib, et Ühendkuningriigi referendum tulemus võib tekitada rahuprotsessiga seoses suuri probleeme ning kahjustab rahuprotsessi terviklikkust ja suure reede kokkulepet; palub komisjonil jätkata rahuprotsessi toetamist PEACE-programmi jätkuva rahastamisega;

A. Euroopa Parlamendi nõudmised mitmeaastase finantsraamistiku kestuse teiseks pooleks

Mitmeaastase finantsraamistiku arvnäitajad (kulukohustused)

43. on EFSI jaoks ette nähtud ulatusliku poliitilise ja rahalise toetuse ideed täiel määral kinnitades veendunud, et ELi eelarvest ei tohiks uusi algatusi rahastada liidu olemasolevate programmide ja poliitikameetmete arvelt; kavatseb täita oma kohustuse kompenseerida täielikult EFSIga seotud kärped, mis mõjutavad programmi „Horisont 2020“ ja Euroopa ühendamise rahastut, et neil oleks võimalik saavutada oma alles kaks aastat tagasi kokku lepitud eesmärgid ning võimaldada liidul saavutada oma teadusuuringute ja innovatsiooni eesmärgid; rõhutab sellega seoses, et alamrubriigi 1a (Konkurentsivõime majanduskasvu ja tööhõive tagamiseks) muude programmide rahastamistaset ei tohiks see kompenseerimine mõjutada, juhtides tähelepanu nende vaieldamatule panusele majanduskasvu, töökohtade loomisse ja konkurentsivõimesse; on veendunud, et alamrubriigi 1a varud ei ole nende vajaduste katmiseks piisavad, ja nõuab seetõttu selle alamrubriigi ülemmäära tõstmist;
44. toetab jõuliselt noorte tööhõive algatuse jätkumist kui vahendit, millega tagada kiire reageerimine noorte töötuse vastases võitluses, juhindudes käimasoleva hindamise käigus ilmnenu vajalikest kohandustest; on seisukohal, et seda on võimalik saavutada üksnes juhul, kui praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kestuse lõpuni tagatakse noorte tööhõive algatusele vähemalt samatasemelised kulukohustuste assigneeringud kui need, mis eraldati programmile iga-aastaselt kõnealuse perioodi esimesel kahel aastal (6 miljardi euro suurune summa võeti kasutusele varem, st aastatel 2014–2015), võttes arvesse komisjoni eelseisva hinnangu tulemusi; märgib, et see peaks hõlmama alamrubriigi 1b (Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus) ülemmäärade ülespoole korrigeerimist, sest mingeid varusid ei ole;
45. on kindlal arvamusel, et eelarve kogueraldis ja liikmesriikidele eelnevalt kindlaks määratud assigneeringud ÜPP osas, sealhulgas otsetoetuste assigneeringud, peavad

jääma mitmeaastase finantsraamistiku muutmisel puutumata; rõhutab lisaks, kui tähtis on vältida Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi eraldiste vähendamist, et oleks võimalik täita hiljutise ühise kalanduspoliitika reformi eesmärgid;

46. on seisukohal, et konfliktidest ja kliimamuutustest tingitud rände- ja pagulaskriisi ulatus näitab, et eelseisvatel aastatel on selleks otstarbeks rubriigis 3 (Julgeolek ja kodakondsus) oodata olulise eelarvemõjuga täiendavaid vajadusi; rõhutab lisaks, et samas rubriigis on vaja täiendavaid rahalisi vahendeid, et toetada tõhusamat tegevust ELi tasandil ELi sisejulgeoleku ja terrorismivastase võitluse valdkonnas; palub komisjonil koostada võimalikult kiiresti ajakohastatud prognoosi kuni praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse lõppemiseni kõikide nendes valdkondades esinevate probleemidega tegelemiseks vajalike eelarvevahendite kohta;
47. on seetõttu kindlal arvamusel, et isegi rubriigis 3 olemasolevate väikeste varude kasutuselevõtu ja kehtivate paindlikkussätete rakendamise korral ei piisa olemasolevatest vahenditest, et tulla toime selle rubriigi kasvanud vajadustega; nõuab seetõttu, et märkimisväärselt suurendataks vahendeid, mis on ette nähtud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondile ning Sisejulgeolekufondile, samuti liidu ametitele (Frontex, Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO), Europol, Eurojust ja Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA)), kes on hakanud selles valdkonnas tegutsedes täitma uusi ülesandeid, ning muudele võimalikele algatustele; on seisukohal, et rubriigi 3 ülemmäärasid tuleb korrigeerida ülespoole;
48. eeldab, et kooskõlastatud tegevus tulemuslikuks reageerimiseks rände- ja pagulaskriisi välismõõtmele, eelkõige Euroopa naabruse ja Sahara-taguse Aafrika poliitiline stabiliseerimine ning rände majanduslike ja humanitaarpõhjustega tegelemine suureneb lähiaastatel ning sellega kaasnevad suuremad rahastamistaotlused rubriigi 4 (Globaalne Euroopa) raames; toonitab, et niisuguseid lisavahendite taotlusi ei tohiks kasutada ELi käimasoleva välistegevuse, sealhulgas arengupoliitika kahjuks; nõuab seepärast rubriigi 4 ülemmäärade ülespoole korrigeerimist;
49. palub rahalise toetuse suurendamist kolme Euroopa programmi puhul, mis puudutavad otseselt kodanikke (programm „Loov Euroopa“, programm „Kodanike Euroopa“ ja programm „Erasmus+“), sest nendes programmides töötatakse välja uued toetuse read, et reageerida praegusele pagulaste integratsiooni ja hariduse osas valitsevale olukorrale, ning need on liidu ja liikmesriikide juhitavate niisuguste meetmete esirinnas, mille eesmärk on parandada üldist sotsiaalset olukorda, vastastikust mõistmist ja kooselu meie eri ühiskondades;

Mitmeaastase finantsraamistiku arvnäitajad (maksed)

50. on seisukohal, et esmajärjekorras tuleb püüda ära hoida ära uue maksekriisi tekkimine praeguse mitmeaastase finantsraamistiku lõppjärgus; on kindlalt veendunud, et igati peaks püüdma vältida eelmisel perioodil ilmnenu tasumata arvete võlgnevuse kuhjumisega sarnase võlgnevuse tekkimist; rõhutab siiski, et juba praegu võib ette näha samal ajal, kui maksete vajadus peaks jõudma tavalise tipptasemeni, märkimisväärse surve tekkimist maksetele mitmeaastase finantsraamistiku teisel poolel; on seisukohal, et lisasurvet põhjustavad muu hulgas ettenägematute kulude varu kompenseerimine aastateks 2018–2020 ette nähtud maksete juba niigi piiratud ülemmääraga, oluline viivitus niisuguste uute programmide käivitamisel, mille eelarve täitmine toimub koostöös liikmesriikidega, sh noorte tööhõive algatus, EFSI

makseprofiil ning rände- ja pagulaskriisiga seotud kulukohustuste hiljutisest kasvust tingitud täiendavad maksed;

51. tuletab meelde, et maksete assigneeringud on varasemate kulukohustuste loogiline tagajärg; ootab seepärast, et kulukohustuste assigneeringute uue suurendamisega kaasneks maksete assigneeringute vastav suurendamine, sealhulgas maksete ülemmäärade ülespoole korrigeerimine; on lisaks seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine/muutmine on suurepärase võimalus hinnata maksete täitmist ja ajakohastatud prognoose maksete eeldatava arengu kohta praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kestuse lõpuni; usub, et kolm institutsiooni peaksid töötama välja ja leppima kokku ühise siduva maksekava aastateks 2016–2020; nõuab kindlalt, et niisugune uus maksekava peaks tuginema usaldusväärsele finantsjuhtimisele, pakkuma selge strateegia kõikide rubriikide kõikide maksevajaduste katmiseks kuni praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kestuse lõppemiseni ning hoidma ära nn varjatud võlgnevuste kuhjumise teatavate mitmeaastaste programmide rakendamise kunstliku pidurdamise ja muude leevendusmeetmete, näiteks eelmaksete määrade alandamise tõttu;
52. on kindlalt otsustanud lahendada ühemõttelisel viisil mitmeaastase finantsraamistiku erivahendite maksete eelarvestamise probleemi; tuletab meelde viimastel aastatel eelarveläbirääkimistel esiplaanil olnud lahendamata tõlgendamiskonflikti ühelt poolt komisjoni ja Euroopa Parlamendi ning teiselt poolt nõukogu vahel; kordab oma pikaajalist seisukohta, mille järgi tuleks ka maksete assigneeringuid, mis on tingitud erivahendite kasutuselevõtust kulukohustuste assigneeringutes, arvestada mitmeaastase finantsraamistiku iga-aastaste maksete ülemmääradele lisaks;

ELi põhiõiguse tagamise tingimused

53. nõuab kindlalt, et kõik riigid võtaksid täieliku vastutuse seoses pagulaskriisiga ja sihtotstarbelise ümberjaotatismehhanismi otsusega; palub komisjonil kehtestada rahalise *bonus-malus* mehhanismi, mida rakendatakse sõltuvalt sellest, kas liikmesriigid täidavad ELi meetmete raames neile pandud kohustusi või mitte; kinnitab, et liikmesriikidelt nende meetmete eiramise eest võetavad trahvisummad peaksid laekuma lisatuludena ELi eelarvesse;

Erakorraline tulu

54. on kindlalt veendunud, et ELi eelarve alataitmise või ELi konkurentsioigust rikkuvatele ettevõtjatele määratavatest trahvidest tulenev ülejääk tuleks kanda ELi eelarvesse täiendava tuluna, ilma kogurahvatulul põhinevate osamaksude vastava kohandamiseta; on seisukohal, et selline meede aitaks oluliselt kaasa ELi eelarve makseprobleemi leevendamisele; palub komisjonil esitada selleks asjakohased seadusandlikud ettepanekud;
55. on veendunud, et kõikides rubriikides tuleks vabastatud assigneeringud, mis tulenevad niisuguste meetmete täielikust või osalisest mittetäitmisest, milleks need ette nähti, ELi eelarves uuesti kättesaadavaks teha ja eelarvepädevate institutsioonide poolt iga-aastase eelarvemenetluse raames taas kasutusele võtta; on kindlalt veendunud, et praegu ELi eelarvet mõjutavate piirangute ja liidu täiendavate rahastamisvajaduste tõttu peaksid samasugused põhimõtted kehtima ka vabastatud assigneeringute kohta, mis tulenevad 2007.–2013. aasta programmide rakendamisest, sh

ühtekuuluvuspoliitika programmide lõpetamine; palub komisjonil esitada selleks asjakohased seadusandlikud ettepanekud;

Paindlikkussätted ja erivahendid

56. rõhutab, et pelgalt mitmeaastase finantsraamistiku erivahendite kasutuselevõtu sagedus ja määr viimase kahe aasta jooksul tõendab igasuguse kahtluseta mitmeaastase finantsraamistiku määrukses ette nähtud paindlikkussätete ja - mehhanismide väärtust; rõhutab Euroopa Parlamendi pikaajalist seisukohta, mille kohaselt peaks paindlikkus võimaldama mitmeaastase finantsraamistiku kulukohustuste ja maksete üldisi ülemmäärasid maksimaalselt ära kasutada;
57. usub seepärast, et mitmeaastase finantsraamistiku määrukse muutmisega tuleks kaotada arvukad kitsendused ja piirangud, mille nõukogu kehtestas paindlikkussätetele mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmise ajal; on eeskätt seisukohal, et tühistada tuleks igasugused piirangud kasutamata assigneeringute ja varude ülekandmisele, seisnegu need siis aastaste ülemmäärade (maksete koguvaru) või ajapiirangute (kulukohustuste koguvaru) kehtestamises; on veendunud, et mitme rubriigi praegusi eelarvepiiranguid arvestades ei tuleks kulukohustuste koguvaru alla kuuluvate vahendite kasutamise kohaldamisala eraldi määratleda;
58. rõhutab eeskätt paindlikkusinstrumendi kogusumma kasutamist 2016. aastal; märgib, et see instrument võimaldab rahastada selgelt määratletud kulutusi, mida ei saa rahastada ühe või mitme rubriigi ülemmäära raames ning mis ei ole seotud mõne ELi konkreetse poliitikameetmega; on seepärast seisukohal, et instrument võimaldab ELi eelarvele tegelikkus paindlikkust, eriti suurema kriisi korral; nõuab seepärast instrumendi rahastamispaketi olulist suurendamist kuni iga-aastase 2 miljardi euro suuruse eraldiseni ning juhib tähelepanu asjaolule, et see summa eelarvestatakse üksnes siis, kui eelarvepädevad institutsioonid otsustavad instrumendi kasutusele võtta; tuletab meelde, et paindlikkusinstrument ei ole seotud ühegi konkreetse poliitikavaldkonnaga ja selle võib kasutusele võtta igal vajalikuks peetaval eesmärgil;
59. juhib tähelepanu hädaabireservi rollile kiirel reageerimisel kolmandate riikide konkreetsetele abivajadustele ettenägematute sündmuste korral ning rõhutab selle erilist tähtsust praeguses olukorras; nõuab selle rahastamispaketi märkimisväärset suurendamist kuni iga-aastase 1 miljardi euro suuruse eraldiseni;
60. võtab teadmiseks eri eeskirjad, mis kehtivad mitmeaastase finantsraamistiku erivahendite, konkreetsemalt paindlikkusinstrumendi, hädaabireservi, Euroopa Liidu Solidaarsusfondi ja Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kulutamata assigneeringute ülekandmise tähtaja suhtes; nõuab nende eeskirjade ühtlustamist, et niisuguste vahendite suhtes oleks võimalik kohaldada üldist N + 3 reeglit;
61. peab eriti oluliseks ettenägematute kulude varu, mis on viimase abinõuna rakendatav vahend, mille abil reageerida ettenägematutele olukordadele; rõhutab, et komisjoni arvates on tegemist ainsa erivahendiga, mida saab kasutusele võtta üksnes maksete assigneeringute jaoks ja seega maksekriisi ärahoidmiseks ELi eelarves, nagu 2014. aastal; taunib tõsiasja, et vastupidiselt eelmisele perioodile on mitmeaastase finantsraamistiku määrukses sätestatud assigneeringute kohustuslik kompenseerimine; on kindlal arvamusel, et see nõue tekitab jätkusuutmatu olukorra, vähendades tegelikkuses mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade iga-aastaseid summasid

perioodi viimastel aastatel ning asetades seega ELi eelarve täiendava surve alla; rõhutab, et ettenägematute kulude varu on igal juhul viimase abinõuna kasutatav vahend, mille kasutuselevõttus lepivad kokku kaks eelarvepädevat institutsiooni ühiselt; nõuab seepärast kohustusliku kompenseerimise ettekirjutuse kohest tagasiulatuvat jõuga kaotamist ning iga-aastase maksimaalse summa ülespoole korrigeerimist 0,05 %-ni ELi kogurahvatulust;

Keskonnamuutusi käsitlevate rahvusvaheliste kokkulepete järelmeetmed

62. märgib, et Pariisis saavutatud COP21 kokkulepe on kõikehõlmav, dünaamiline ja diferentseeritud kokkulepe, mille eesmärk on võidelda kliimamuutuste probleemiga; rõhutab, et vastavalt kõnealusele kokkuleppele tuleb ELi rahalisi vahendeid eraldada arenguriikide kliimameetmete toetamiseks; rõhutab, et COP21 tulenevate võimalike meetmete rahastamiseks tuleks kasutusele võtta täiendavad vahendid lisaks praegustele kliimameetmetele tehtavatele kulutustele, ning palub komisjonil esitada õigeaegselt muutmiseks rakendusstrateegia ja esmase hinnangu COP21 kokkuleppe võimaliku mõju kohta ELi eelarvele; rõhutab lisaks, et mitmeaastase finantsraamistiku muutmine pakub suurepärase võimaluse tagada niisuguse eesmärgi täitmise, mille kohaselt tuleks kliimameetmetele kulutada vähemalt 20 % eelarvest, ning näha ette kõnealuse künnise võimaliku tõstmise kooskõlas ELi rahvusvaheliste kohustustega, mis võeti ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste konverentsi 21. istungjärgul; palub, et komisjon tagaks kliimameetmete integreerimise mehhanismi täieliku toimivuse ja niisuguste kulutuste praeguse jälgimismeetodi parandamise; tuletab lisaks meelde, et EL on võtnud ka kohustuse rakendada ÜRO konventsiooni bioloogilise mitmekesisuse strateegilist kava, ning rõhutab, et EL peaks eraldama oma sellealaste kohustuste täitmiseks piisavad vahendid;

Lihtsustamine

63. usub, et mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamine/muutmine on suurepärase võimalus hinnata esimest korda ELi asjaomaste poliitikameetmete ja programmide ning mitmeaastase finantsraamistiku paindlikkussätete ja erivahendite toimimist, ning loodab, et komisjon esitab analüüsi, milles tehakse kindlaks praeguse rakendamissüsteemi puudused; juhib eelkõige tähelepanu praegusel programmitöö perioodil kasutusele võetud uute elementide (nt ühtekuuluvuspoliitika raames ette nähtud eeltingimuste) rakendusprotsessile avalduva mõju hindamisele; on seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamisel/muutmisel tuleks teha kokkuvõtte ka eraldatud rahaliste vahendite tulemuslikkusest oma eesmärkide täitmisel; kutsub komisjoni üles tegema konkreetseid ettepanekuid, et käsitleda võimalikke puudusi ning parandada ja ratsionaliseerida rakendamistingimusi praeguse mitmeaastase finantsraamistiku kestuse ülejäänud aastateks, et tagada nappide rahaliste vahendite võimalikult tõhus kasutamine ja vähendada toetusesaajate halduskoormust;

Tulemuspõhine eelarvestamine / „Tulemustele keskenduv eelarve“

64. rõhutab, et oluline on näidata ELi eelarvest saadavat lisaväärtust, ning toetab ELi kulutuste puhul tulemustele orienteerituse kultuurile keskendumist; toonitab, et võimaluse korral peaks peamiseks põhimõtteks saama tulemus- ja väljundipõhine hindamine, ning rõhutab niisuguse põhimõtte erilist kohaldatavust innovatsioonile keskenduvate programmide suhtes; võtab teadmiseks komisjoni töö algatuse „Tulemustele keskenduv ELi eelarve“ raames, mida tuleb jätkuvalt edasi arendada,

ning ootab tulemuspõhise eelarvestamise institutsioonidevahelise ekspertide tööühma töö tulemusi; on seisukohal, et see lähenemisviis võib olla vahend oodatust vähem tulemuslike programmide tulemuslikkuse parandamiseks; rõhutab siiski, et tehniliste või programmitööalaste puudustega ei tohi kaasneda ELi eelarve vähendamine ega poliitilistest prioriteetidest loobumine ning et rahaliste vahendite parem kasutamine üksi ei lahenda pakiliste ja kasvavate vajadustega tegelemiseks vajalike rahaliste vahendite nappuse probleemi; tuletab komisjonile meelde, et Euroopa Parlament tuleb eelarvepädeva institutsioonina kaasata komisjoni sellealase strateegia väljatöötamisse;

Rahastamisvahendid

65. tunnistab rahastamisvahendite suuremat rolli liidu eelarves kui täiendavat rahastamisvormi subsideerimise ja toetuste kõrval; tunnistab nende vahendite potentsiaali liidu eelarve finantsmõju ja seega poliitilise mõju suurendamisel; toonitab siiski, et üleminek traditsiooniliselt rahastamiselt uuenduslikumatele vahenditele ei ole kõikides poliitikavaldkondades soovitatav, sest kõik poliitikavaldkonnad ei ole täielikult turupõhised; rõhutab, et rahastamisvahendid kujutavad endast alternatiivset ja täiendavat rahastamisviisi ning neid ei tohiks kasutada projektides, mis saavad kasu ainult toetuste kasutamisest, mis on eriti olulised vähem arenenud piirkondade jaoks;
66. kutsub komisjoni üles viima mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise/muutmise käigus läbi põhjaliku analüüsi rahastamisvahendite kasutamise kohta praeguse programmitöö perioodi algusest alates; rõhutab, et rahastamisvahendi hindamisel ei saa hindamise ainsaks kriteeriumiks olla finantsvõimenduslik mõõde; tuletab sellega seoses meelde nn täiendavuskriteeriumi olulisust ning ELi poliitiliste eesmärkide täitmise antava panuse hindamise olulisust;
67. ergutab komisjoni tegema kindlaks kõik ELi poliitikavaldkonnad, kus toetusi oleks võimalik kombineerida rahastamisvahenditega, ning kaaluma nende kahe vahelise nõuetekohase tasakaalu loomist; on kindlal arvamusel, et võimalus kombineerida erinevaid ELi vahendeid ühtlustatud haldamise eeskirjade alusel aitaks optimeerida koostoimet olemasolevate rahastamisallikate vahel ELi tasandil; toonitab, et rahastamisvahendite suurem kasutamine ei tohiks tuua kaasa liidu eelarve vähendamist; tuletab meelde oma korduvaid nõudmisi suurema läbipaistvuse ja demokraatliku kontrolli järele liidu eelarvest toetatavate rahastamisvahendite rakendamise suhtes;

B. Euroopa Parlamendi tähelepanekud 2020. aasta järgse mitmeaastase finantsraamistiku kohta

68. tuletab meelde, et vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku määruse artiklile 25 esitab komisjon enne 1. jaanuari 2018 uue mitmeaastase finantsraamistiku ettepaneku; rõhutab seetõttu, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku põhielemente tuleks arutada juba eelseisva läbivaatamise/muutmise raames;
69. on seisukohal, et käsitletavat põhiprioriteetidid peavad hõlmama mitmeaastase finantsraamistiku kestuse kohandamist, omavahendite süsteemi põhjalikku reformi, suurema tähelepanu pööramist eelarve ühtsusele ja eelarve suuremat paindlikkust; on lisaks veendunud, et otsustusprotsessi üksikasjad tuleb läbi vaadata, et tagada demokraatlik õiguspärasus ja järgida aluslepingu sätteid;

70. tuletab meelde eelarve ühtsuse, õigsuse, aastasuse, tasakaalu, kõikehõlmavuse, sihtotstarbelisuse, usaldusväärse finantsjuhtimise ja läbipaistvuse põhimõtteid, mida tuleb järgida liidu eelarve kehtestamisel ja rakendamisel;
71. toonitab, et peamine raskus liikmesriikide vahel mitmeaastase finantsraamistiku osas kokkuleppe saavutamisel on nende keskendumine netosaldodele; kordab oma seisukohta, et liidu eelarve ei ole lihtne nullsummamäng, vaid pigem oluline lähenemist innustav vahend ja ühist lisaväärtust loova ühise poliitika väljendus; nõuab seepärast tungivalt, et liikmesriigid muudaksid oma arusaama ja käsitlust liidu eelarvest, st määraksid eelarve suuruse kindlaks liidu õiguslikest kohustustest, liidu programmides ja poliitikameetmetes sätestatud poliitilistest eesmärkidest ning rahvusvahelistest kohustustest tulenevate rahaliste vajaduste põhjaliku hindamise kaudu, eesmärgiga tagada, et tulemuseks ei ole taas kord ummikseis, mis liitu selle kodanikest veelgi enam lahutab; palub komisjonil viia sellega seoses läbi uuringu selle kohta, milline kokkuhoid tekkis liikmesriikidel riigi tasandil seetõttu, et poliitikameetmeid rahastati ELi tasandil;
72. juhib tähelepanu poliitilisele vajadusele kehtestada otsuste tegemiseks selline kord, millega tagatakse vajalike rahaliste vahendite olemasolu kas ELi või riikide tasandil, et tagada Euroopa Ülemkogu poliitiliste otsuste täielik rakendamine;

Kestus

73. tuletab meelde, et vastavalt mitmeaastase finantsraamistiku määruse põhjendusele 3 on kolm institutsiooni seoses mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise/muutmise leppinud kokku kaaluda ühiselt, milline oleks kõige sobivam kestus; kordab oma seisukohta, et mitmeaastase finantsraamistiku kestus tuleks viia kooskõlla nii Euroopa Parlamendi kui ka komisjoni poliitilise tsükliga, muutes seega Euroopa Parlamendi valimised foorumiks, mille raames arutada tulevase kuluprioriteete;
74. toonitab siiski, et eriti ühtekuuluvuspoliitika ja maaelu arengu poliitika programmide puhul, mille eelarve täitmine toimub koostöös liikmesriikidega, on pikemaajalisem prognoositavus hädavajalik, võttes arvesse seda, kui palju aega läheb valdkondlike õigusaktide ja rakenduskavade suhtes kokkuleppimiseks riigi ja piirkonna tasandil;
75. on veendunud, et kiiresti muutuvat poliitilist keskkonda arvesse võttes ja suurema paindlikkuse tagamiseks tuleks mitmeaastase finantsraamistiku teatavad elemendid leppida kokku viieks aastaks, samas kui teised – need, mis on seotud pikemaajalist programmitööd nõudvate programmidega ja/või poliitikavaldkondadega, mille raames nähakse ette keerulised menetlused rakendamissüsteemide kehtestamiseks, nt ühtekuuluvuspoliitika või maaelu areng – tuleks leppida kokku ajavahemikuks 5 + 5 aastat koos kohustusliku muutmise perioodi keskel;

Omavahendite süsteemi reform

76. toonitab vajadust omavahendite süsteemi täieliku reformi järele, milles juhitudakse lihtsuse, õigluse ja läbipaistvuse põhimõtetest; ootab seepärast kõrgetasemeliselt omavahendite töörühmalt 2016. aasta lõpuks ambitsioonikat lõpparuannet ning komisjonilt 2017. aasta lõpuks sama ambitsioonikat seadusandlikku paketti omavahendite kohta 2021. aasta järgseks ajaks;

77. rõhutab vajadust vähendada kogurahvatulul põhinevate osamaksude osakaalu liidu eelarves, et teha lõpp liikmesriikide järgitavale õiglase vastutasu (*juste retour*) põhimõttele; toonitab, et see vähendaks riigikassade koormust ja muudaks asjaomased vahendid kättesaadavaks liikmesriikide riigieelarvete jaoks; tuletab meelde, et praegused käibemaksupõhised omavahendid on ülemäära keerukad ja kujutavad endast sisuliselt teist kogurahvatulul põhinevat osamaksu, ning nõuab seepärast kas kõnealuste omavahendite olulist reformimist või üldse kaotamist; peab siiski vajalikuks säilitada kogurahvatulul põhinevad osamaksud eelarve olulise osana, arvestades vajadust kõnealuste osamaksude tasakaalustava rolli järele;
78. nõuab, et nähtaks ette üks või mitu uut omavahendit, mis oleks ideaalsel juhul selgelt seotud lisaväärtust loovate Euroopa poliitikameetmetega; märgib, et kõrgetasemelises töörühmas on juba arutatud arvukaid uusi võimalikke omavahendeid, nagu reformitud käibemaks, finantstehingute maks, EKP emissioonitulu, reformitud ELi heitkogustega kauplemise süsteem ja süsinikdioksiidi maksustamine, transpordi maksustamine, äriühingute maksustamine, elektrienergia või digitaalmajanduse maksustamine; ootab huviga kõrgetasemelise töörühma soovitusi, et liikuda edasi ja valmistada ette Euroopa Parlamendi sellekohane seisukoht; nõuab sellega seoses igasuguste tagasimaksete järkjärgulist kaotamist;

Eelarve ühtsus

79. toonitab eelarve ühtsuse põhimõtte olulisust ning tuletab meelde, et vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 310 lõikele 1 näidatakse eelarves ära kõik liidu tulu- ja kuluartiklid; on mures hiljutise ülemineku pärast ühenduse meetodilt valitsustevahelisele otsusetegemisele, mida on täheldatud alates 2014. aastast Kesk-Aafrika Vabariigi jaoks ette nähtud Bêkou usaldusfondi loomisel, Süüria kriisile reageerimiseks piirkondliku usaldusfondi (Madadi fond) loomisel, ELi Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi loomisel ning Türki pagulasrahastu loomisel; rõhutab, et sellise rahastamisviisi korral tuleb vahendid kolme institutsiooni poolt läbi räägitud ja kokku lepitud olemasolevate mitmeaastaste rahastamisprogrammide vahel ümber jaotada; rõhutab, et see seab ohtu demokraatliku vastutuse, sest Euroopa Parlament jäeti nende fondide loomisest kõrvale;
80. toonitab, et vastavalt aluslepingule kehtestavad Euroopa Parlament ja nõukogu kui kaks eelarvepädevat institutsiooni liidu eelarve võrdsetel alustel; on lisaks seisukohal, et täielik parlamentaarne kontroll kõikide kulutuste üle on ELi kogu kulutuste tegemise protsessi oluline osa; palub komisjonil säilitada eelarve ühtsuse ning käsitleda seda uute poliitikaalgatuste esildamisel juhtpõhimõttena;
81. kordab oma pikaajalist seisukohta, et Euroopa Arengufond (EAF) tuleks alates 2021. aastast integreerida liidu eelarvesse, tagades samal ajal Aafrika rahutagamisrahastu ja julgeolekuga seotud operatsioonide rahastamise;
82. rõhutab, et mis tahes tulevane EAFi või selliste ajutiste rahastamisvahendite ELi eelarvesse integreerimine peab hõlmama nende vastavate rahastamispakettide mitmeaastase finantsraamistiku ülemmääradele juurde liitmist ning et ülemmäärased tuleb vastavalt muuta, et mitte seada ohtu ELi muude poliitikameetmete ja programmide rahastamist;

Suurem paindlikkus

83. rõhutab, et liidu eelarve jäik struktuur jätab eelarvepädevad institutsioonid ilma võimalusest muutuvatele asjaoludele asjakohaselt reageerida; nõuab seepärast suurema paindlikkuse tagamist järgmises mitmeaastases finantsraamistikus, eeskätt suurema paindlikkuse kaudu rubriikide vahel, pidades silmas paindlikkust kasutamata varude osas ning eri aastate vahel, et kasutada täiel määral ära mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärasid;
84. toonitab, et lisaks võimele reageerida muutuvatele asjaoludele paindlikult, ilma et see piiraks kokkulepitud programmitööd, on lisaks vaja, et liit suudaks kiiresti reageerida tekkivatele kriisidele, nagu praegune rändekriis; nõuab seepärast juba olemas olevatele mitmeaastase finantsraamistiku erivahenditele lisaks ELi alalise kriisireservi loomist liidu eelarves, et vältida ajutisi lahendusi, nagu usaldusfondide loomine; rõhutab, et selline mehhanism, mis on mõeldud reageerimiseks kriisidele ja ettenägematutele olukordadele, peaks iseenesest toimima uue mitmeaastase finantsraamistiku erivahendina ning seda tuleks arvestada mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade väliselt;

Otsustusprotsess

85. tuletab meelde Euroopa Parlamendi kriitilist seisukohta selle suhtes, kuidas kulges menetlus, mille tulemusena võeti vastu mitmeaastase finantsraamistiku määrus aastateks 2014–2020; tuletab meelde, et määruse vastuvõtmiseks on vajalik Euroopa Parlamendi nõusolek; rõhutab seetõttu, et Euroopa Parlament tuleb algusest peale kaasata täielikult asjakohastesse läbirääkimistesse; on seisukohal, et ELi institutsioonid peaksid sõnastama järgmise mitmeaastase finantsraamistiku menetluse üksikasjad mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamise/muutmise ajal saavutatavas kokkuleppes, milles tuleks arvesse võtta varasemate läbirääkimiste puudusi ning kaitsta täiel määral Euroopa Parlamendi rolli ja eelisõigusi, mis on sätestatud aluslepingutes; on seisukohal, et need üksikasjad tuleks lõpuks sätestada institutsioonidevahelises kokkuleppes, nagu see on iga-aastase eelarvemenetluse puhul;
86. on seisukohal, et mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastuvõtmiseks kehtestatud ühehäälsuse nõue takistab tõeliselt kõnealust protsessi; palub sellega seoses Euroopa Ülemkogul võtta kasutusele ELi toimimise lepingu artikli 312 lõikes 2 sätestatud sillaklausli, et mitmeaastase finantsraamistiku määruse saaks võtta vastu kvalifitseeritud häälteenamusega; tuletab ühtlasi meelde, et kasutusele saab võtta ka ELi lepingu artikli 48 lõikes 7 sätestatud üldise sillaklausli, et kohaldada seadusandlikku tavamenetlust; rõhutab, et mitmeaastase finantsraamistiku määruse vastuvõtmise puhul üleminek kvalifitseeritud häälteenamusega otsustamisele oleks kooskõlas otsustusprotsessiga, mida kasutatakse peaaegu kõigi ELi mitmeaastaste programmide vastuvõtmiseks, ning ELi eelarve vastuvõtmise iga-aastase menetlusega;
87. tuletab meelde, et aluslepinguga ei anta Euroopa Ülemkogule õigust täita seadusandja ülesandeid; kordab sellega seoses, et mõistab igati hukka Euroopa Ülemkogu sekkumise seadusandlusesse viimaste mitmeaastase finantsraamistiku üle peetud läbirääkimiste ajal; nõuab, et Euroopa Ülemkogu piirduks ainult oma ülesannetega, mis on määratletud aluslepingus, ning hoiduks selliste poliitikamuudatuste ette ära otsustamisest, mille kohta tuleb otsus teha seadusandliku tavamenetluse raames, austades seega kaasotsustamismenetluse raames kehtivaid Euroopa Parlamendi eelisõigusi;

88. nõuab kindlalt, et järgmise mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmise seadusandlik protsess tuleks lõpule viia 2018. aasta lõpuks pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu sisukaid läbirääkimisi; rõhutab, et aegsasti saavutatud mitmeaastase finantsraamistiku alane kokkulepe võimaldab kõikide valdkondlike eeskirjade kiiret vastuvõtmist ja uute programmide viivitamatut käivitamist 1. jaanuaril 2021. aastal; rõhutab, kui tähtis on riikide parlamentide ja Euroopa kodanike parem teavitamine järgmise mitmeaastase finantsraamistikuga seotud probleemidest asjakohasel juhul institutsioonide- ja parlamentidevahelise konverentsi korraldamise abil;

o
o o

89. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, muudele asjaomastele institutsioonidele ja asutustele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.